

HUOM! Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Grönroos, L. & Konttinen, A. (18.03.2021). *Kiertotaloudesta kipinää Suomen matkailulle*. eSignals PRO. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021101451029>

PLEASE NOTE! This is an electronic self-archived version of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Grönroos, L. & Konttinen, A. (18.03.2021). *Kiertotaloudesta kipinää Suomen matkailulle*. eSignals PRO. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021101451029>

Copyright: © 2021 by the authors and Haaga-Helia University of Applied Sciences. Licensed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY NC SA) license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>).

Kiertotaloudesta kipinä Suomen matkailulle

Leena Grönroos ja Annika Konttinen, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

“Suomi on vuonna 2035 kiertotalouden edelläkävijämaa. Meillä on sen edellyttämää, jatkuvasti päivittyvää kiertotalousosaamista. Suomi on uusien kiertotalousinnovaatioiden tuottaja ja hyödyntäjä. Kiertotalous on yritysten kilpailuetu ja liiketoiminnan ydintä.” (Valtioneuvosto 2021, 63)

Tässä on kiertotalouden lyhyt oppimäärä, jos aihe on sinulle uusi: Kiertotalous on uusi talouden toimintatapa, joka tuottaa taloudellista hyvinvointia maapallon kantokyvyn rajoissa. Se hyödyntää digitalisaatiota tehokkaasti ja uudistaa yhteiskunnan rakenteita ja toimintamalleja. Kiertotalous on keino vähentää luonnonvarojen käyttöä. Kiertotaloudessa materiaaleja hyödynnetään tehokkaasti ja kestävästi ja ne pysyvät kierrossa pitkään ja turvallisesti. Tuotteita myös jaetaan, vuokrataan, korjataan ja kierrätetään.

Teimme kiertotaloudesta haastattelututkimuksen aktiviteetti- ja ohjelmapalveluyrityksiin sekä käyntikohteisiin. Kerroimme tuloksista edellisessä [tekstissämme](#). Nyt esittelemme kiertotalouden innostavia ideoita, ja lopuksi myös oman villin visiomme. Kiertotalous on [tulevaisuuden liiketoimintaa](#), jonka suunnittelu kannattaa aloittaa nyt. Olemme uudessa talouden muodossa vasta alkumetreillä, mutta meillä on jo innovaattoreita, jotka tarjoavat kiertotalouden ratkaisuja myös matkailualan yrityksille.

Uusiutuvuudesta hankintojen kriteeri

Valtioneuvosto on hahmottanut kiertotalouden liiketoimintamallit ympyrämallissa (kuva 1). Uusiutuvuus, jakamisalustat, tuote palveluna, tuotteiden elinkaaren pidentäminen, talteenotto ja kierrätys tarjoavat nykyaikaisia malleja kehittää kiertotalousliiketoimintaa hankinnasta, tuotannon, logistiikan, markkinoinnin ja myynnin, tuotteen käytön, loppusijoituksen sekä kiertoihin perustuvien toimitusketjujen kautta. (Valtioneuvosto 2021; Sitra 2018a; Lehtinen, Leppänen & Hughes 2020.)

Uusiutuvuus, materiaalin tai kokonaisen tuotteen, tulisi olla hankintojen ensisijainen kriteeri. Suunnitteluvaihe ratkaisee jopa [80 % tuotteiden ympäristöjalanjäljestä](#). Suunnitteluvaihe on siis ratkaiseva, jossa tulee miettiä niin taakse- kuin eteenpäin eli miten voisi hyödyntää vanhaa ja miten materiaali on myöhemmin hyödynnettävissä.

Haastattelujemme perusteella hankinnat ovat yrityksille haastava osa kiertotaloutta. Tietoa fiksusta vaihtoehdoista on vähän ja sitä on vaikea löytää. Kannattaako siis jokaisen tehdä tämä työ tahollaan? Olisiko matkailukohteessa järkevää yhdistää voimat ja tehdä tätä kiertotalouden pohjatyötä alueorganisaation koordinoimana yhteistyönä? Kysyntä luo myös aikaa myöten tarjontaa. Isompi toimija voisi paremmin neuvotella hinnoistakin kuin yksittäinen pieni yritys.

Ruokailu on herkullinen osa matkailua. Ravintoloissa pyritään pakkausmuovin vähentämiseen, ja pakkauksiin on onneksi jo tarjolla uudenlaisia ratkaisuja. Esimerkiksi [Jospak](#) valmistaa elintarvikepakkauksia, jotka sisältävät pienen osan muovia verrattuna perinteisiin muovisiin elintarvikepakkauksiin. Pakkaus on suunniteltu helposti kierrätettäväksi, vuoka ja sen muovikalvo ovat helposti erotettavissa toisistaan ja voidaan kierrättää omina jätelajeinaan.

Resurssien käytön uudistamisessa on kysyntää innovaatiolle. Suomessa on korkean koulutustason ansiosta hyvät mahdollisuudet kehitystyölle samoin kuin työn helmien hyödyntämiselle. Esimerkiksi [Aurora eMotion](#) on Suomen ja koko maailman ensimmäinen sähkömoottorikelkkasafareita tarjoava yritys. Yksittäisiä sähkömoottorikelkoilla tehtyjä retkiä on ollut aikaisemminkin tarjolla, mutta tämä yritys on ensimmäisenä vienyt vastuullisuustyönsä näin pitkälle.

Kiinteistö- ja rakennusala kuluttaa noin puolet maailmantalouden resursseista ja tuottaa noin kolmanneksen hiilidioksidipäästöistä (Valtioneuvosto 2021, 14). Kysymys kuuluu, tarvitseeko aina rakentaa uutta, kun nykyistekin rakennuskantaa käytetään vajaan tehoisesti. Hotellit ovat koronan vuoksi alkaneet [vuokrata huoneita opiskelijoille](#) asunnoiksi sekä etätyötä tekeville työtiloiksi – aamiainen ja kuntosali paketissa mukana. Mitä muita käyttötapoja erilaisille kiinteistöille olisi?

Jakamislustasta tehoa myyntiin

Jakamislustat ovat resurssien käytön tehostamisessa ja palveluiden markkinoinnissa ja myynnissä avainasemassa. CombiWorksia kutsutaan tehtaiden airbnb:ksi. Se on tehnyt pilvipalvelun, jossa tehtaot voivat jakaa vajaan käytöllä olevia resurssejaan muiden yritysten käyttöön. Mitä resursseja, välineitä, tiloja ja kaikkea tällainen palvelu voisi yhdistää matkailualalla?

[Venuu](#) lienee jo useimmille tuttu. Venuu oli alun perin tapahtumatilojen vuokrauspalvelu. Se on laajentanut tarjontansa myös tapahtumatuotantoon rikastuttaen palvelutarjontaansa esimerkiksi juontajilla ja valokuvaajilla. Vuokraaja maksaa alkumaksun jälkeen komissiota vain toteutuneista kaupoista, eli ei ihme, että vuokrauspalvelu on houkutteleva myyntikanava. Tämä suomalaisyritys on laajentanut toimintansa kansainvälisille markkinoille.

[Skipperi](#) puolestaan on suomalaisten jakamislustojen tulokas. Se tarjoaa veneenomistajille alustan oman veneensä vuokraamiseen – niin kuin Airbnb mahdollistaa asunnon vuokraamiseen. Toinen osa Skipperin liiketoimintaa on Skipperi-vuokraveneet, joita voi käyttää kuukausimaksua vastaan. Tämä tarjoaa veneilymahdollisuuden ihmisille, joilla ei ole varaa tai halua investoida omaan veneeseen. Vuokraveneiden käyttöaste on hyvin korkea eli niihin sijoitetut resurssit ovat tehokkaassa käytössä. Tässä ilmiössä on myös haasteensa, kuten veneilijöiden kokemattomuus. Vaikka järjestelmä edellyttää veneilykurssille osallistumista tai vastaavan tietotaidon todentamista, veneilyn turvallisuus on yksi haaste. Toinen keskustelunaihe on veneilyn ympäristövaikutukset – onko järkevää, että moottoriveneily näin lisääntyy? Toisaalta teknologiset innovaatiot todennäköisesti tulevat tarjoamaan tähänkin ratkaisuja.

Elämykset kiinnostavat monia yhä tavaroita enemmän. Tämä luo matkailualan yrityksille uutta potentiaalia, ja pandemia on luonut ennennäkemätöntä kysyntää virtuaalielämyksille. Jatkuuko kysyntä myös koronan jälkeisenä aikana, kun halutaan vähentää matkailun ilmastovaikutuksia? [Doertzin](#) kautta voi mennä metsäkävelylle, Auran rannoille tai Rooman kauneimmille aukioille

virtuaalisesti. [Airbnb](#) puolestaan tarjoaa online-elämyksiä mm. argentiinalaisen tangon tai meksikolaisen katuruuan parissa.

Ruokahävikki on matkailussa iso ongelma, sillä ruuasta noin kolmannes päätyy jätteeksi. Ruokahävikin lisäksi menetetään myös ruuan tuottamiseen ja valmistukseen käytetty energia, lannoite ja vesi. Ravintoloissa heitetään roskiin kymmeniä tuhansia kiloja ruokaa vuosittain. Ratkaisuna tähän ongelmaan on [ResQ](#):n mobiiliteknologiaa hyödyntävä ruokapalvelu, joiden avulla ylijäävä ruoka saadaan myytyä ja käytettyä. Esimerkiksi [K-Ryhmä](#) on ottanut ResQ:n palvelun avuksi vähentääkseen K-kauppojen ruokahävikkiä.

Tarvikkeiden jakaminen ja toistensa alihankkijoina toimiminen on ohjelmapalveluyritysten perinteistä yhteistyötä, kuten haastateltavamme kertoivat. Miten resurssit, niin tarvikkeet kuin osaaminen, saataisiin pienissä yrityksissä tehokkaampaan käyttöön ja edistämään yritysten ympärivuotista liiketoimintaa? Tämän kevään ajan Uudenmaan mikro- ja pk-yritykset kehittävät [DigiTähti](#)-hankkeessa digitaatioita ja etsivät verkkokauppavaihtoehtoja. Yhteinen hanke luo pohjaa myös elämysten ristiinmyynnille verkossa. Tämä olisi mukava askel kiertotalouden suuntaan.

Tuotteen ostaminen palveluna kirittää kiertotalouteen

Kiertotaloudessa tavaroiden omistamisen sijaan [kulutus perustuu palveluihin](#). Tuotetta ei omista kuluttaja tai yritys vaan [palvelun tarjoaja, joka myös huoltaa](#) ja ylläpitää sitä koko elinkaaren ajan. Tuotteen ostaminen palveluna on yritykselle taloudellisesti järkevä kokonaispaketti, joka myös tehostaa luonnonvarojen tehokasta käyttöä. Tämä kiertotalouden liiketoimintamalli voi olla erittäin kiinnostava mahdollisuus monelle pienelle ja keskisuurelle matkailuyritykselle, jolle investointi kalliisiin välineisiin ja laitteisiin voi olla kynnyskysymys. Joitakin esimerkkejä löytyy jo.

Suomalainen lastenvaatevalmistaja [Reima](#) tarjoaa jo asiakkailleen kuukausiveloituksella ulkoiluvaatteita ja kenkiä vuodenajan mukaan. Samantyyppinen liiketoimintamalli voisi myös toimia matkailualalla ohjelmapalveluyrityksissä. Asiakasyritykselle malli on vaivaton, sillä hän voisi helposti tilata valmistajalta sopivan kokoisia ja värisiä ulkoiluvaatteita sekä jalkineita eri lajeja varten. [Konsepti](#) voisi olla asiakkaalle edullisempi kuin vaatteiden ja kenkien ostaminen – lisäksi valmistaja huoltaisi vaatteita ja kierrättäisi ne käyttöään lopussa. Valmistajalle konsepti tarjoaisi jatkuvaa kassavirtaa kertamyynnin sijaan.

Lindström on Suomessa [tuote palveluna -liiketoimintamallin pioneeri](#), joka on jo vuosia tarjonnut matkailualalle hotellitekstiilejä, mattoja ja työvaatteita. [Lindströmin työvaatteiden](#) hankinta-huolto-hävitys-palvelu tarjoaa yrityksille mahdollisuuden vuokrata työvaatteet palveluna, jossa aina on tarjolla puhtaita työvaatteita ja ne kierrätetään elinkaaren lopussa vastuullisesti.

Raikas sisäilma luo hyvinvointia. [Naava](#) on yritys, jonka älykkäät viherseinät voivat parantaa ilmanlaatua hotelleissa tai vaikkapa lentokentillä, kuten Helsinki-Vantaalla. Siellä sijaitsee Naavan valmistama maailman suurin ilmaa puhdistava viherseinä. Finavia ostaa viherseinän ja puhtaan ilman palveluna Naavalta.

Valaistus voi olla yrityksen energiasyöppö. Valaistuksen modernisointi ja digitaalinen ohjausjärjestelmä auttavat tähän ongelmaan. Esimerkiksi [Lem-Kemin](#) tarjoama. Yrityksen ei tarvitse investoida isoa kertasummaa valaistuksen uusimiseen, vaan valaistuksen uudistamisen voi

maksaa uuden systeemin säästämästä energiasta. Olisiko valaistuksen uusiminen yrityksesi seuraava vastuullisuusteko?

Tuotteen elinkaaren pidentäminen ja kierrätyksen eri muodot

Tuotteen elinkaaren pidentäminen ennakoivalla huollolla, uudelleenmyynnillä ja uudelleenvalmistuksella sekä elinkaarensa loppuun tulleiden tuotteiden ja raaka-aineiden takaisinkeräys ja uudelleenhyödyntäminen ovat olennainen osa kiertotaloutta.

Hankintojen kriteerien uudistaminen vastaamaan kiertotalouden vaatimuksia on edellytys tuotteen elinkaaren pidentämiselle. Kuten yksi haastateltavamme totesi, hän haluaa pukea asiakkaansa ekologisiin, tyylikkäisiin ulkovaatteisiin – ja luonnollisesti niiden on oltava aktiiviteetteihin sopivat, lämpimät ja kestävä. Kierrätettävyyden ja uudelleenhyödyntäminen eivät kuitenkaan vielä ole tuotevalmistajien myyntiargumentteja. Entä kun suomalaiset matkailuyritykset alkavat kysyä näitä valmistajilta, miten nopeasti muutos tapahtuu? Voisiko tämä olla suomalaisen uudelleen nousevan vaatevalmistuksen mahdollisuus? Voisiko tästä myös tehdä brändiasian, niin että kohteen kaikki yritykset tarjoaisivat samantyyllisiä Suomessa tehtyjä asuja kaikille vierailijoilleen?

Vaateteollisuuden päästöt sekä veden ja kemikaalien kulutus kuuluvat maailman kärkeen. Isona ongelmana on ollut tekstiilijätteen loppusijoitus. Matkailualalla tarvitaan myös työ-, harrastus- ja edustusvaatteita, joten vastuullisten ja kierrätettävien tekstiilien merkitys on huomattava. [Pure Waste](#) kerää ja hyödyntää tekstiilijätettä uusiotuotteiksi. Yrityksen liiketoiminta on esimerkki upcycle-mallista, jossa kierrätysraaka-aineista tehdään uusiotuotteita. Materiaaleista 100 % on kierrätettyjä ja normaaliin t-paitaan verrattuna Pure Wasten t-paidan ostamalla voit säästää 2700 litraa vettä.

Tekstiilin kierrätykseen tähtääviä projekteja on jo Suomessa, joten matkailualan yritykset mukaan jatkossa! Esimerkiksi [Sokos-hotelleista](#) aamiaishenkilökunnan essut tulevat Finlaysonilta, joka ottaa loppuun käytetyt essut takaisin ja kierrättää ne uusiomateriaaliksi. Hesburgerin [työvaatteita](#) tehdään kierrätysmuovipulloja sisältävästä kankaasta: Yhdessä paidassa on 18 kierrätysmuovipulloa ja vyössä 20. Loppuun käytetyt työvaatteet kierrätetään ja niistä tehdään mm. [terassipöytiä](#), joiden käyttöikä on jopa 50 vuotta. Asiakkaat olisivat huippuhyödyntäjiä, jos ohjelmapalveluyritys pukisi heidät lumikenkäretkelle kierrätetystä tekstiilistä tehtyihin laadukkaisiin ulkoiluvaatteisiin. Vielä parempaa, jos heille voisi kertoa, miten vaatteet hyödynnetään edelleen.

Haastattelemamme yritykset käyttävät kierrätettyjä materiaaleja esimerkiksi rakentamisessa, samoin ne pidentävät huonekalujen käyttöaikaa huoltamalla, korjaamalla ja kunnostamalla niitä. Tämä kierrätys säästää energiaa ja luonnonvaroja verrattuna uusien huonekalujen tuotantoon. Huonekalut, kuten nojatuolit, voivat myös parhaimmillaan olla arvoesineitä, jotka siirtyvät yrityssukupolvelta toiselle ollen osa matkailuyrityksen vetovoimaa esimerkiksi aula- tai ravintolatiloissa. Muutama vuosi sitten [ennakoitiin](#), että ompelijat ja verhoilijat ovat tulevaisuudessa kiertotalouden ytimessä. Mitä se kertoo, että nyt meillä on [Suomessa ompelijapula](#) ja heitä on alettu täsmäkouluttaa yritysten tarpeisiin?

Hankkeilla kiertotaloutta matkailukohteisiin

Esimerkit osoittavat, että Suomessa on jo monenlaista osaamista kiertotalouden kasvattamiseksi. Kiertotalouteen siirtyminen, uudet toimintatavat, vaativat kuitenkin yrityksiltä uutta tietoa ja investointeja. Tiedonhankinnassa ja vaihtoehtojen punnitsemisessa apu olisi yrityksille tervetullutta. Myös Valtioneuvosto (2021) ehdottaa julkisen sektorin vahvaa panostusta kiertotalouden mahdollistajana. Matkailualalla julkisen ja yksityisen sektorin välinen hankeyhteistyö on jo vakiintunut toimintatapa kehittämistyössä, mikä nopeuttaa kiertotaloushankkeiden aloittamista matkailukohteissa.

Haastateltavamme totesi, että hanketyö on pienelle yritykselle erittäin hyvä kehittämismenetelmä. Hän kannatti pienen rahoitusosuuden keräämistä osallistujilta, jotta kaikki ottavat hankkeen tosissaan eivätkä hukkaa muiden aikaa. DMO:t (destination management -organisaatiot) osaavat hankekoordinoinnin, joten ne sopivat kiertotaloustyön aloitteentekijöiksi yhdessä muiden aluekehittäjien, kuten maakuntien liittojen ja ammattikorkeakoulujen, kanssa.

Tavoitteena tulee olla vastuullinen asiakkaan polku matkan suunnittelusta kotiin palaamiseen. Kiertotaloudella on siinä osansa. Tähän tarvitaan yhteistyötä koko toimitusketjun pituudelta, joten työ ei ole helppo. Visit Finland tekee [Sustainable Travel Finland](#) -työssä vastuullisuusviestintää kansainvälisille matkanjärjestäjille sekä matkailijoille. Tämä on hyvä alku, mutta esimerkiksi kuljetukselta tulee vaatia toimia kiertotalouden edistämiseksi. (Voit lukea Sustainable Travel Finland -työstä lisää [täältä](#).)

Rahoitusvaihtoehtoja kiertotaloushankkeisiin on tulossa tarjolle. Yhteistyö paikallisen ammattikorkeakoulun tai yliopiston kanssa tuottaisi matkailuyrityksille tulevaisuuden ratkaisuja. Kun opiskelijat ovat mukana hankkeissa, he oppivat tulevaisuuden taitoja, mutta samalla tuovat yrityksiin oman osaamisensa ja näkemyksensä. Tähän tarpeeseen suunnittelimme tämän kevään opintojakson "Kiertotalous matkailualalla", jossa opiskelijat ideoivat kiertotalousratkaisuja matkailuyrityksille. Kevään lopussa kerromme tästä enemmän.

Kuten lähdeluettelosta näkyy, olemme vierailleet usein Sitran sivuilla. Siellä käymistä suosittelemme lämpimästi myös muille kiertotalouden puraisemille. Sitran sivuilta löytyy esimerkiksi [kiertotalouden kiinnostavimmat -lista](#) sekä [kiinnostavia kiertotalousratkaisuja maailmalta](#) ja muutakin ajankohtaista kiertotaloustietoa. Jotta kiertotaloudesta tulisi osa tulevaisuuden suunnittelua ja konkretiaa, kannattaa ideoida ja visioida tulevaa. Mekin aloitimme sen jo!

Villit unelmat kiertotalouden tavoitteiksi

Kirjoittajien unelma kiertotaloudesta matkailualalla vuonna 2035 menee näin (inspiraatiolähteenä toimivat jälleen kerran Sitran sivut):

1. Tuote palveluna: Matkailualalla ei enää puhuta matkailutuotteista laisinkaan, vaan olemme kiertävää elämystaloutta. Kanootit, moottorikelkat, teltat, huoneet, huonekalut, ulkoiluvaatteet, ruoka...kaikki resurssit tarjotaan palveluna, jonka matkailuyrittäjä ostaa ja jatkojalostaa kiehtoviksi elämyksiksi asiakkailleen. Unelman seuraavat vaiheet ovat osa tätä konseptia.

2. Uusiutuvuus: Suomi on saavuttanut hiilineutraaliustavoitteensa. Aurinko ja tuulivoima sekä aaltoenergia ja kaukoviilennys ovat arkipäivää matkailuyrityksissä. Majoitusyritysten katoilla kimaltelee aurinkopaneeleja. Kun ennen haluttiin palju omalle terassille, on uusi statussymboli Lapin mökissä oma tuulimylly. Saaristossa energiaa tuotetaan lisäksi aaltojen voimalla. Lentokoneet ja autot kulkevat sähköllä ja Porvoossa tuotetulla biopolttoaineella. Sähköautojen latauspisteitä on joka kodissa ja kaikilla parkkipaikoilla.

Autolomat ovat koko perheen yhteistä laatuaikaa, sillä kuten kaikki muutkin liikkumisvälineet, ne kulkevat ilman kuljettajaa. Kaikki voivat nauttia kauniista maisemista. Helsingin keskustahotellien huoneet eivät ole enää kesällä tukalan kuumia, vaan kaukoviilennys tarjoaa aina sopivan lämpötilan. Äänettömästi ja päästöttömästi. Matkustusmukavuus on noussut.

Kaupunkeihin raikasta ilmaa tuovat rehevät viherseinät ja -katot. Helsingin talojen katoilla kasvaa kunta ja sammal, jotka sitovat ravinteita, vettä ja saasteita sekä tuovat talvella lämpöä. Olemme vihdoinkin vihreän energian mallimaa, jonka kiertotalousratkaisuja tullaan ihastelemaan muualtakin. Ihan kuin PISA-ihmettä aikoinaan. Viemme ilmanpuhdistusteknologiaa maailman saastuneimpiin kaupunkeihin, joissa sydän- ja keuhkosairaudet ovat vähentyneet dramaattisesti. Ei ole enää pitkä matka siihen, kun muuallakin voidaan hengittää yhtä puhdasta ilmaa kuin Suomessa.

3. Jakamislustat: Jakamistalous on noussut nextille levelille ja matkailutoimijat ovat löytäneet toisensa laittamalla omistamansa välineet yhteiseen käyttöön. Näin tavaroista saadaan paras hyöty irti eikä jokaisen tarvitse ostaa ja omistaa välineitä itse.

Kaikissa Suomen sadassa kansallispuistossa on mahdollista vuokrata välineet luontoaktiviteetteihin. Vuokraus ja jakaminen on tuonut lisätuloja yrityksille ja kuluttajat ovat innoissaan, kun voivat osallistua kiertotalouden toimintaan hyvillä mielin. Omat valinnat eivät enää kuormita palloa!

Virtuaalimatkat auttavat matkakuumeeseen, sillä enää ei käydä piipahtamassa viikonloppulomilla Euroopassa. Nyt matkataan kestävästi omalta sohvalta digitaalisin menetelmin maapallon toiselle puolelle vaikkapa Machu Picchulle tai Suomen käsivarteen asiantuntijaoppaan kanssa. Nojatuolimatalla pääsee myös tutustumaan paikallisiin asukkaisiin ja heidän elämänmenoonsa heille sopivalla tavalla reilua maksua vastaan. Ylimatkailun käsite kuuluu historiaan. Kohteiden luonto ja paikalliset asukkaat kiittävät.

4. Tuotteen elinkaaren pidentäminen: Suomesta on tullut puurakentamisen luvattu maa. Vuoden 2020 jälkeen rakennetut hotellit on tehty pääasiassa hirrestä, joka sitoo hiiltä satojen vuosien ajan. Modernimmat lisärakennukset ovat energiatehokkaita ja uusiomateriaaleista. Jos rakennuksia joudutaan jostain syystä purkamaan, kaikki otetaan talteen ja pidetään kierrossa. Rakennusjätettä ei enää muodostu. Rakennuksia huolletaan ja korjataan sekä kunnostetaan vanhaa arvostaen.

Nyt puhutaan vintage-rakennuksista! Aallon arkkitehtuurin lisäksi näitä kiertotalouden ihmeitä tullaan bongaamaan Suomeen – niin livenä kuin virtuaalisten kanavien kautta. 2000-luvun vaihteen betoniset rakennukset ovat saaneet uuden elämän. Kiertotalousarkkitehtuuri ja siihen liittyvä matkustaminen on Suomen erikoisosaamista ja monen matkailuyrittäjän menestyksen takana. Samaa on alkanut näkyä myös huonekalujen ja vaatteiden suhteen.

Nyt somessa kilpaillaan kierron kestolla sekä taidokkaimmilla tavoilla huolehtia ja hoitaa huonekaluja sekä vaalia vaatteita.

5. Resurssitehokkuus ja kierrätys: Kaikki matkailuyritysten käyttämä materiaali pysyy kierrossa. Lisää yrityksiä syntyy kierrättämään materiaaleja ja uusiokäyttöön keksitään jatkuvasti uusia ratkaisuja. Merien muovijätteet ovat lähes hävinneet, koska ne kerätään talteen ja niistä tehdään vaatteita

sekä kenkiä, jotka seuraavaksi jatkojalostetaan hotellien huonekaluiksi ja aurinkosuojiksi.

Materiaalivirrat pysyvät kierrossa vuosikymmeniä ja välineiden käyttöiät sekä -asteet ovat huiman korkeita. [Maailman ylikulutuspäivä](#) on siirtynyt elokuun alusta joulukuun loppuun. David Attenborough'n ja [Dasguptan raportin](#) kauhuskenaariot maapallomme biodiversiteetin tuhosta ovat peruuntuneet, koska kiertotalous tarjosi ratkaisuja aivan viime hetkellä. Matkailuyritykset ovat ottaneet sydämen asiakseen neuvoa ja opastaa asiakkaitansa kiertotalouden saloihin.

Suomen kiertotalousosaamiseen tullaan tutustumaan opintomatkoilla. Käy meillä myös kova kuhina kiertotaloushäämatkoillakin – varsinkin aasialaiset ovat innostuneet suomalaisesta resurssitehokkuudesta ja kestävästä onnellisuudesta. Matkailijat etsivät syvempää merkitystä elämäänsä tutustumalla Suomen metsiin ja teknologisiin kiertotalousratkaisuihin, joiden avulla maailma pelastettiin.

6. Kiertotalouden mahdollistajat: Valtioneuvoston ja Sitran johdolla tuotetaan edelleen toimivaa infrastruktuuria ja ajankohtaista tietoa kiertotalouden mahdollisuuksista. DMO:t on valjastettu soveltamaan näitä nimenomaan matkailuyrityksille sopiviksi.

Suomessa oli suosiollinen maaperä kiertotaloudelle, sillä [suomalaiset suhtautuvat](#) kestävä kehityksen edistämiseen melkein yhtä suurella innolla kuin koulutuksen tärkeyteen. Siirtyminen kiertotalouteen ei Suomessa vaatinut täydellistä mielenmuutosta, vaan tuuppauksen lisäksi vain meheviä porkkanoita. Tarjolla on kannustimia [kiertotalousratkaisuihin ja -innovaatioihin investoimiseen sekä skaalaamiseen](#).

Lineaarisen talouden haasteet tuntuvat jo kaukaisilta. Yritykset viestivät ahkerasti toisilleen kiertotalousratkaisuistaan ja omista parhaista käytänteistään. Hyvät kiertotalousajatuksut halutaan laittaa jakoon. Sekä julkinen että yksityinen sektori ovat mukana sparraamassa. Yhdessä tehdään enemmän!

Maailman suurimmat elämystalouden kiertotalousmessut (entiset Matka-messut) valitsevat joka vuosi parhaimmat ja innokkaimmat kiertotalousosaajat matkailualalta. Haaga-Heliassa kiertotalousajattelu ja -ratkaisut ovat oppimisen keskiössä ja kaikki haluavat kartuttaa kiertotalousosaamistaan matkailualalla. Lukukausiprojektit ja opinnäytetyöt tuovat joka vuosi lukuisia uusia ratkaisuja elämystalouden kiertotaloutta kirkastamaan. Haaga-Heliasta valmistuvat kiertotalousosaajat ovat yritysten huippurekrytointeja.

Tämä kaikki voisi olla totta, joten eikös ruveta kiertotaloustoimiin?

Lähteet:

- Airbnb 2021. [AirBnb Elämykset verkossa](#).
- Aurora eMotion 2021. [Electric snowmobile safaris in Lapland](#).
- Business Finland 2021. [Vastuullisen matkailun puolesta](#).
- Combiworks 2021. [The industrial Clean Tech solution](#).
- Dasgupta, P. 2021. [The Economics of Biodiversity: The Dasgupta Review](#).
- Doertz 2021. [Doertz Online](#).
- Ekengren, A. & Lehtinen, A. 2021. [39 vaikuttavaa kiertotalousratkaisua maailmalta](#).
- Hesburger 2020. [Työvaatteet kierrätysmateriaaleista](#).

- Hesburger 2021. [Poistotekstiileistä kalusteita.](#)
- Jospak 2021. [Jospak® – The Future Is in the Package.](#)
- K-Ruoka 2021. [ResQ vähentämässä K-kauppojen ruokahävikkiä.](#)
- Lehtinen, A., Leppänen, R. & Hughes, M. 2020. [Kolme työkalua yrityksen kiertotalouskunnan mittaamiseen ja kehittämiseen.](#)
- Lehtinen, A. 2021. [Kiertotalous muuttaa tapaamme omistaa, ja se on hyvä asia ympäristölle ja yrityksille.](#)
- Lem-Kem 2021. [Energiatehokas valaistus.](#)
- Lindström 2021. [Työvaatteet hotelleille.](#)
- Moilanen, K. & Oksanen, K. 2020. [Päiväksi hotelliin 39 eurolla – Kuilun partaalle suistuneet Helsingin hotellit etsivät nyt pelastusta luovuudesta.](#)
- Naava 2020. [Referenssit – Finavia, Helsinki, Suomi.](#)
- Orasmaa, A., Laurila, L. & Liimatainen, H. 2020. [Omistamisen muutos kiertotaloudessa.](#)
- Pure Waste 2021. [100% Recycled Fabrics & Garments.](#)
- Reima Kit 2021. [Kaikki lasten ulkoiluun kk-maksulla.](#)
- [ResQ Club](#) 2021.
- Sitra 2017. [Verhoilijat ovat kiertotalouden ytimessä.](#)
- Sitra 2018a. [Tässä ne tulevat: työkalut kiertotalouden mukaiseen liiketoimintaan valmistavassa teollisuudessa.](#)
- Sitra 2018b. [Kiertotalouden kiinnostavimmat -lista.](#)
- Sitra 2021a. Inspiroivia kiertotalousratkaisuja maailmalta.
- Sitra 2021b. [Kiertotalouden vaikutukset työhön ja osaamiseen.](#)
- Skipperi 2021. Venevuokraus. URL: <https://www.skipperi.fi/venevuokraus>
- Sokos Hotels 2018. [Original by Sokos Hotels -hotellien aamiaishenkilökunnan uudet essut tulevat Finlaysonilta.](#)
- Tieke 2021. [DigiTähti.](#)
- Valtioneuvosto 2021. [Uusi suunta – Ehdotus kiertotalouden strategiseksi ohjelmaksi.](#)
- Venuu 2021. [Varaa tila tapahtumallesi.](#)
- YLE 2021. [Kotimaisten brändien noste aiheutti tekstiilialan yrityksiin pulan ompelijoista – Etelä-Pohjanmaalla alkaa kokeilu, joka kiinnostaa koko alaa.](#)
- Ympäristö 2020. Maailman ylikulutuspäivä 22. elokuuta – kestävä elvytys antaa keinoja siirtää Suomen päivämäärää koronavuosiin jälkeenkin.